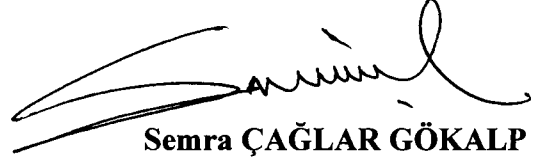

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Semra ÇAĞLAR GÖKALP

Bitlis Milletvekili

Van Barosu İHM Hapishane Komisyonu ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi üyeleri tarafından, farklı tarihlerde, farklı hapishanelerde hak ihlallerine uğrayan mahpusların bizzat, vekilleri veya aileleri tarafından Van Barosu'na, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi ve Tuhayder'e yaptıkları başvurulara istinaden, mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş, gerçekleştirilen bu görüşmeler neticesinde tespit edilen hususlar raporlaştırılmıştır. Özgür Hukukçular Derneği (ÖHD)'nin 02.11.2023 tarihinde yayınladıkları Ağustos-Eylül-Ekim 2023 raporunda Ahlat T Tipi Cezaevinde;

- Mahpusların hastane ve revire sevklerin genellikle yapılmadığı veya geciktirildiği, özellikle diş ağrısı gibi acil müdahale gerektiren rahatsızlıklar yaşandığından müdahalenin haftalar ve bazen de aylar sürebildiği, sevklerin Ahlat Devlet Hastanesine yapıldığı ancak bu hastanenin tam teşekküllü olmaması nedeniyle tedavilerin sağlanmasında yetersiz kaldığı,
- Hastane sevkleri sırasında çift kelepçe takıldığı, çoğu zaman mahpuslara kelepçeli muayene dayatıldığı, mahpusların bu uygulamaya tepki olarak muayene olmadan hapishaneye geri döndükleri,
- Nazım ÇAĞLAK isimli mahpusun kalp hastası olduğu, kalbinde birden fazla stend olduğu, söz konusu stendlerin de kalp damarcıklarını açmadığı, bir böbreğinin alınmış olduğu ve kalan böbreğinin de %40 fonksiyonlu çalıştığı, fitik rahatsızlığından dolayı yürümekte dahi zorlandığı, hapishanede yaşamını sürdürmeye devam edemeyeceği, yeterli tedaviye ulaşamadığı, tedaviye ulaşabileceği bir hapishaneye sevkinin talep edildiği ancak bu talebe olumlu bir dönüş yapılmadığı,
- Hasan RAŞİDİ isimli mahpusun daha önceki bir süreçten kaynaklı yaralanmaları nedeniyle tedavisinin devam etmesi gerektiği ancak hapishane ve ilçe hastanesinin uygun tedavi koşullarını sağlamak için yeterli olmadığı, tedaviye ulaşabileceği bir hapishaneye sevkinin talep edildiği ancak bu talebe olumlu bir dönüş yapılmadığı,
- Barış DEMİR isimli mahpusun kulağını temizlerken zarar verdiği ve duyma kaybı yaşadığı, revirde tedavisinin sağlanmadığı ve Ahlat Devlet Hastanesini tedavisini sağlamakta yetersiz kaldığı, tam teşekküllü bir hapishaneye sevk edilerek tedavisinin sağlanması gerektiği,
- İdare ve Gözlem Kurulu'nun koşullu salıverilme uygulaması için mahpuslarla yaptığı görüşmelerde "PKK hakkında ne düşünüyorsun, Abdullah Öcalan hakkında ne düşünüyorsun" gibi infaza ilişkin olmayan sorular sorduğu, ceza yargılaması yapar gibi uygulandığı, mahpusların keyfi gerekçeler ile koşullu salıverilme haklarından

yararlandırılmadıkları, Barış DEMİR, Vedat ÖNCÜ ve Refik ASLAN'ın İdare ve Gözlem Kurulu'nun keyfi kararları nedeniyle ceza infazında koşullu salıverilme haklarından yararlandırılmadıkları,

- Yeni Yasam gazetesi başta olmak üzere muhalif gazetelerin mahpuslara verilmediği, yayın hakkı bulunan TV kanallarının yayınlanmadığı, KRT, TELE1, Halk TV gibi muhalif kanalların verilmediği, 7 kitap bulundurma şeklinde kitap kotası uygulandığı, dışarıdan kendilerine gönderilen kitapların çoğu zaman mahpuslara verilmediği, Kürtçe kitap ve dergilerin hiç verilmediği,
- Bir zarfta yalnızca bir mektup olması şeklinde bir sınırlama getirildiği, mahpusların masraflardan tasarruf yapmak için aynı yere gidecek bir zarfa birden fazla mektup konulmasına izin verilmediği, mektupların geç gönderildiği, iç postanın yaklaşık 4 ay sürdüğü,
- Kargo ile mahpuslara gönderilen eşyaların geç verildiği, aileleri tarafından gönderilen eşyaların alınmadığı, iç çamaşırı gibi bazı eşyaların hapishane kantininden almaya zorlandıkları ve kantin fiyatların çok yüksek olduğu, kantin isteme sürelerine idarece uyulmadığı, kantinden istenen ürünlerin eksiksiz olarak sağlanmadığı,
- Oda değişim taleplerinin karşılanmadığını,
- Hapishane yönetimince her gün yapılan sabah ve akşam sayımlarının ayakta yapılmasını dayattığı, ayakta sayıma itiraz eden mahpusların çeşitli disiplin cezaları ile cezalandırıldıkları,
- Hapishanede saç tıraşı olmak için bir berber alanı veya berber odası olmadığı ve koridorda sandalye koyularak mahpusların kötü koşullarda saç ve sakal tıraşı olabildikleri, birçok mahpusun buna tepki olarak tıraş olmadıkları,
- Adli mahpusların haftada 20 dakika telefon görüşmesi yaptığı, siyasi mahpusların ise 10 dakika ile sınırlı telefon görüşmesi yapabildikleri, bu sürenin yetersiz olduğu, siyasi mahpuslara görüntülü telefon görüşmesi yaptırılmadığı
- Mahpuslarca daha önce talep edilmiş olmasına rağmen spor dışında hiçbir etkinlik, sohbet, atölye ve kursun olmadığı, taleplerinin reddedildiği, spor için ise ayda 2 saat olacak şekilde izin verildiği,

tespit edilmiştir.

Ayrıca tarafımıza ailesi tarafından iletilen bilgiye göre; Ahlat T Tipi Cezaevine sevk edilen Naif İşçi isimli mahpus bacağındaki platinin çıkarılması gerekirken müdahale edilmediği için yürümekte zorlandığı, yaşadığı bu sorundan dolayı bacağında incelme meydana geldiği, İdare ve Gözlem Kurulu'na başvurmasına rağmen ceza infazında koşullu salıverilme hakkından yararlandırılmadığı ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Ahlat T Tipi Cezaevi hakkında Özgür Hukukçular Derneği (ÖHD)'nin 02.11.2023 tarihinde yayınladıkları Ağustos-Eylül-Ekim 2023 raporunda bahsi geçen ihlallerden haberdar mısınız? Ahlat T Tipi Cezaevi'nde yaşanan hak ihlallerine dair Bakanlığa

intikal eden herhangi bir başvuru var mıdır? Varsa bu başvurular nasıl sonuçlandırılmıştır?

2. Ahlat T Tipi Cezaevi'nde hasta tutsakların; hastane sevklerinin gecikmesi, yetersiz tedavi imkanları, acil durumlarda müdahalenin aylar alması, sağlık muayenelerinde kelepçe uygulaması, muayene edilmeden hapishaneye geri gönderilme gibi sağlık hizmetlerine erişimde çok sayıda sorun yaşamasının sebepleri nelerdir? Bakanlığınız bahsi geçen hasta mahpuslar ile ilgili sorunları çözmeyi düşünüyor mu?
3. Ahlat T Tipi Cezaevinde bulunan hasta tutsaklar Naif İşçi, Nazım Çağlak, Hasan Raşidi ve Barış Demir'in gerekli ve yeterli sağlık hizmetini almalarını sağlamayı düşünüyor musunuz?
4. Naif İŞÇİ, Barış DEMİR, Vedat ÖNCÜ ve Refik ASLAN'ın İdare ve Gözlem Kurulu'nun infaza ilişkin olmayan sorular ile ceza yargılaması yapar gibi, keyfi gerekçeler ile ceza infazında koşullu salıverilme haklarından yararlandırılmamaları hususunda bir soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?
5. Ahlat T Tipi Cezaevi'nde raporda bahsi geçen haber ve kitap sınırlamaları, mektup ve kargolarda yaşanan sınırlamalar ve gecikmeler, telefon görüşmesi kısıtlamaları gibi iletişim kısıtlamalarının hukuki gerekçeleri nelerdir? Bu kısıtlamalar ve engellemelerin düzeltilmesi yönünde bir çalışma başlatmayı planlıyor musunuz?
6. Mahpusların anadillerindeki (Kürtçe) yayınlara erişimi önündeki engeller nelerdir ve bu engelleri kaldırmayı düşünüyor musunuz?
7. Raporda bahsi geçen günlük yaşam rutinlerindeki eksiklikleri gidererek mahpusların yaşam koşullarını iyileştirme yönünde bir planlamanız var mıdır?